

บทที่ ๓

วิธีกำเนิดการวิจัย

วัสดุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากรณีส่วนร่วมของประชาชนในโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชุมชน
2. เพื่อศึกษานักเรียนและอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชุมชน

วิธีกำเนิดการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร ในกิจกรรมนี้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร ประกอบด้วย

1. ประชากรที่อยู่ในโรงเรียน ไก่แก่ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำนวน 44 คน ใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย
2. ประชากรที่อยู่นอกโรงเรียน ประกอบด้วย
  - 2.1 ผู้นำห้องถัน ไก่แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 26 คน ใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย
  - 2.2 กรรมการโรงเรียนที่มิใช่บุคคลที่อยู่ในโรงเรียน หรือผู้นำห้องถัน จำนวน 12 คน ใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย
  - 2.3 บุคคลรองนักเรียน จำนวน 612 คน ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ไก่แก่ โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) ร้อยละ 10 ของจำนวนประชากร ไก่กลุ่มตัวอย่าง 61 คนในการวิจัย

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ปรากฏตาม
ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประเภทบุคคล	จำนวนประชากร	จำนวนที่ใช้ในการสัมภาษณ์	จำนวนที่ทำการสัมภาษณ์จริง
1. ประชากรที่อยู่ในโรงเรียน ผู้บริหารและครู-อาจารย์	44	44	42
2. ประชากรที่อยู่นอกโรงเรียน ผู้นำห้องถัน กรรมการโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน	26 12 612	26 12 61	20 8 61
รวม	694	143	131

จากตารางที่ 1 ปรากฏว่า ในจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้บริหารและครู-อาจารย์อยู่ในระหว่างการลาศึกษาต่อ 2 คน ผู้นำห้องถันเป็นผู้ใหญ่นำชื่อหนูน้ำที่ไม่มีนักเรียนของโรงเรียนนี้อาศัยอยู่ 6 คน กรรมการโรงเรียน เป็นข้าราชการที่บ้านมากกว่าครึ่งหนึ่งใหม่ และไม่ทราบว่าเป็นกรรมการโรงเรียน 4 คน จึงมีจำนวนผู้ได้รับการสัมภาษณ์จริงกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 2 ชุด ชุดหนึ่งใช้กับประชากรที่อยู่ในโรงเรียน และอีกชุดหนึ่งใช้กับประชากรที่อยู่นอกโรงเรียน

2. แนวทางในการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร
3. แบบบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการมีส่วนร่วมของประชาชนในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีกังค์ไปนี้คือ

1. การสร้างแบบล้มภายน์ แบบล้มภายน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาสำหรับการดำเนินงาน

กังค์ไปนี้คือ

1.1 ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดของโครงการโรงเรียนมัธยม เพื่อพัฒนาชนบท ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน และปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยท่าการศึกษาจากเอกสาร คำรา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหาในแบบล้มภายน์

1.2 ทำการสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพของโรงเรียนและชุมชนที่ทำการศึกษา เพื่อการกำหนดข้อคำถามในแบบล้มภายน์

1.3 รวบรวมรายละเอียด จัดหมวดหมู่ประเก็บสำคัญที่ได้จากการศึกษา เอกสาร คำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสำรวจสภาพโรงเรียนและชุมชน ไปประเก็บ สำคัญที่จะกำหนดเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ล้มภายน์ ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน และปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.4 สร้างข้อคำถามของแบบล้มภายน์ตามรายละเอียดและประเก็บสำคัญ ที่รวมรวมและจัดหมวดหมู่ไว้ ให้แบบล้มภายน์ที่มีลักษณะของข้อคำถาม เป็นแบบคร่าวๆ ส่วนราย การ (checklist) และคำถามแบบปลายเปิด (open - ended) ประกอบกับข้อคำถาม ในแบบล้มภายน์ รวม 3 กองคือ

กองที่ 1 คำถ้ามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ล้มภายน์

กองที่ 2 คำถ้ามเกี่ยวกับความมีส่วนร่วมของประชาชนในโรงเรียนมัธยม เพื่อพัฒนาชนบท ทั้งในฐานะผู้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ร่วมมือในการของโรงเรียนและในฐานะผู้รับบริการจากโรงเรียน

กองที่ 3 คำถ้ามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งที่เป็นปัญหาที่เกิดจากโรงเรียน ประชาชน และอื่น ๆ

1.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอคู่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุง

1.6 แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้ว ให้นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อปรับปรุงแก้ไขในก้านความถูกต้องกรอบคุณของเนื้อหา และความเหมาะสมในการใช้ภาษา

1.7 แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ นำมาพิจารณาปรับปรุง แก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้แบบสัมภาษณ์ส่องชุด เพื่อใช้กับประชากรที่อยู่ในโรงเรียน และประชากรที่อยู่นอกโรงเรียน

1.8 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะเหมือนกับประชากรและกลุ่มคัวอย่างประชากรที่เลือกไว้ในการวิจัย จำนวน 20 คน แล้วนำมารับปรุงเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

2. การสร้างแนวทางในการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร

2.1 ผู้วิจัยกำหนดประเด็นและขอบเขตของเนื้อหาที่จะทำการศึกษาจากเอกสารจัดเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะของข้อมูล

2.2 กำหนดเกณฑ์การันตีกิจข้อมูล ประกอบด้วยชื่อเอกสาร ที่มา และข้อความสำคัญในเอกสาร

2.3 เอกสารจากโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ สำนักงาน โครงการพิเศษ กรมสามัญศึกษา สำนักงานจังหวัดแพร่ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย เอกสารสรุปข้อราชการจังหวัดแพร่

เอกสารประวัติของโรงเรียน

หนังสือประกาศและคิชชาร์น

ระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียน ในโครงการโรงเรียนมัชym เพื่อพัฒนาชนบท (นพช.) พ.ศ.2523

เอกสารการแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียนและผลการดำเนินงาน ของคณะกรรมการโรงเรียน มีการศึกษา 2523

เอกสารแผนปฏิบัติการของโรงเรียนประจำปีการศึกษา 2526

เอกสารคู่มือการลงทะเบียนของนักเรียน

สถิติการศึกษาค้อและการประกอบอาชีพของนักเรียนที่จบชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียน

เอกสารโครงการและรายงานผลการปฏิบัติงานโครงการของ
โรงเรียน ปีการศึกษา 2526 และ

เอกสารผลการประเมินโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบทกีเก่น
ประจำปีการศึกษา 2526.

๓. การสร้างแบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตการณ์ส่วนร่วมของประชาชนใน
ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบบันทึกที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเพื่อใช้บันทึกข้อมูลที่สังเกต
พบในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับวัน เวลา
สถานที่ และเหตุการณ์ที่ทำการสังเกต

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย
ตนเอง โดยการสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ลงในแบบล้มภาษณ์ที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้น ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และสังเกตการณ์ส่วนร่วมของประชาชนในระหว่าง
การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยบันทึกเหตุการณ์ที่พบเห็นลงในแบบบันทึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา
แยกแจงความนิ่น และหาค่าอยุติ

$$\text{การอยุติของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ของรายการทั้งหมด}}$$

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอในรูปตารางประกอบความเรียง